

Bruxelles, 16.12.2013
COM(2013) 888 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU
privind oportunitatea menționii de calitate facultative „produs al agriculturii insulare”

CUPRINS

1.	Introducere	3
2.	Situația agriculturii insulare	3
2.1.	Importanța socioeconomică a agriculturii insulare	5
2.2.	Producția agricolă pe insule	6
3.	Sistemele de etichetare existente în statele membre	7
4.	Oportunitatea unei mențiuni de calitate facultative	
4.1.	Caracteristicile „orizontale” ale produselor sau ale practicilor agricole.....	9
4.2.	Valoarea adăugată.....	10
4.3.	Dimensiunea europeană	10
5.	Concluzie.....	10

1. INTRODUCERE

Articolul 32 din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare¹ solicită Comisiei să prezinte un raport Parlamentului European și Consiliului, până la 4 ianuarie 2014, însoțit, dacă este necesar, de propuneri legislative corespunzătoare, privind oportunitatea noii mențiuni de calitate facultative „produs al agriculturii insulare”

Articolul 32 prevede că mențiunea poate fi utilizată doar pentru:

- produsele destinate consumului uman enumerate în anexa I la tratat; și
- materiile prime care provin din insule; iar
- în cazul produselor prelucrate, prelucrarea trebuie să se desfășoare pe insule în cazul în care aceasta afectează în mod considerabil caracteristicile produsului finit.

Comisia a luat o serie de măsuri pentru a înțelege mai bine agricultura insulară din întreaga Uniune, consultându-se cu statele membre și cu părțile interesate² și purtând discuții în cadrul forumurilor relevante³. În iunie 2013, ea a organizat un seminar care a durat două zile având ca subiect „Produsele agriculturii insulare și industria alimentară”⁴. Aceste activități, împreună raportul științific și de politică al JRC⁵ întocmit după acest seminar au furnizat elemente esențiale pentru elaborarea prezentului raport.

Prezentul raport examinează aspectele socioeconomice și caracteristicile specifice ale agriculturii insulare, revizuieste sistemele de etichetare existente și reflectă asupra avantajelor instituirii mențiunii de calitate facultative (*optional quality term* – OQT) „produs al agriculturii insulare”.

2. SITUAȚIA AGRICULTURII INSULARE

În sensul prezentului raport:

- OQT „produs al agriculturii insulare” este o mențiune generică/orizontală menită să apară pe eticheta unui produs fără nicio referire la numele unei anumite insule și fără corespondent vizual, cum ar fi un simbol grafic.

Mențiunea poate fi utilizată numai pentru a descrie:

- (1) produse destinate consumului uman;
- (2) produse enumerate în anexa I la tratat; și

¹ Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare (JO L 343, 14.12.2012, p. 1).

² Chestionare la care au răspuns statele membre și părțile interesate (28 ianuarie 2013 și 6 iunie 2013).

³ Grupul consultativ pentru politica în domeniul calității și grupul de experți pentru sustenabilitatea și calitatea agriculturii și a dezvoltării rurale.

⁴ Sevilla, 13-14 iunie 2013.

⁵ Santini F., Guri, F., *et al.* (2013), *EU island farming and the labelling of its products*, JRC Scientific and Policy Reports, JRC84949

(3) materii prime care provin din insule.

În cazul produselor prelucrate, prelucrarea trebuie să se desfășoare pe insule atunci când aceasta afectează în mod considerabil caracteristicile produsului finit⁶.

- „agricultură insulară” înseamnă producția de produse agricole și alimentare pe insule;
- „produs insular” înseamnă un produs agricol sau alimentar realizat pe o insulă.

Spre deosebire de alte concepte cu referire geografică, cel de „insulă” pare ușor de definit: o bucată de pământ înconjurată de apă. Cu toate acestea, adesea au fost utilizate definiții mai precise în scopuri specifice, ținând cont de criteriile suplimentare cum ar fi:

- dimensiune (exprimată ca suprafață sau populație);
- existența unor legături fixe sau distanța față de continent; sau
- existența unei autorități administrative regionale.

În **scopuri statistice**, Eurostat a stabilit următoarele criterii pentru a defini o insulă:

- (i) suprafață minimă de 1 km²;
- (ii) distanță minimă de 1 km între insulă și continent;
- (iii) populația rezidentă de peste 50;
- (iv) nicio legătură fixă cu continentul (ex. pod, tunel, dig); și
- (v) nu este sediul unei capitale a UE.

Aplicarea unor astfel de criterii în contextul etichetării produselor agricole ar da naștere unor dificultăți. De exemplu, insulele care sunt conectate permanent la continent, dar care nu sunt realmente integrate din punct de vedere economic, ar fi excluse, după cum ar fi excluse multe insule cu populații mici. Un arhipelag cu peste 50 de locuitori, dar format din mai multe insule având fiecare mai puțini locuitori decât acest număr (aceasta se aplică multor insule finlandeze și suedeze) nu ar fi vizat, deși se confruntă cu dificultăți similare.

Pentru **Fondurile structurale și de coeziune**⁷, insulele sunt „statele membre insulare eligibile pentru Fondul de coeziune și celelalte insule, cu excepția celor în care se situează capitala unui stat membru sau care au o legătură permanentă cu continentul”. Spre deosebire de definiția utilizată de Eurostat, aceasta include toate insulele mici și de coastă și două state membre insulare (Malta și Cipru), deși nu include nici Irlanda, nici Regatul Unit, nici multe alte insulele mici care au o legătură fixă cu continentul.

---

⁶ Articolul 32 din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012.

⁷ Articolul 52 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999 (JO L 210, 31.7.2006, p. 25).

Date fiind diferitele definiții, este greu de determinat cu exactitate câte insule există în UE. Estimările variază de la aproximativ 300, folosind cele mai restrictive definiții (fără legătură fixă, dimensiune minimă etc.), până la peste 300 000 (cele mai multe în Finlanda și Suedia) în cazul în care se aplică criteriile pur geomorfologice⁸.

Deși aceste insule sunt foarte diverse în ceea ce privește caracteristicile geomorfologice, naturale, demografice, culturale și administrative, pot fi identificate câteva caracteristici comune:

- multe insule sunt muntoase;
- clima lor este, în multe cazuri, maritimă;
- poziția lor implică un caracter „periferic” și acces dificil;
- capitalul lor natural este unic și fragil;
- demografia lor este, de obicei, dinamică (cu excepția insulelor mai mici, care au tendința de a fi afectate de depopulare);
- beneficiază de o puternică identitate culturală; și
- în multe cazuri, au o administrare autonomă.

Modul în care se definește o „insulă” depinde de scopul pentru care definiția este necesară. În ceea ce privește etichetarea produselor agricole insulare, este necesar să se identifice cu precizie ce mesaj trebuie să se transmită prin etichetă pentru a decide cu privire la definiția de aplicat.

2.1. Importanța socioeconomică a agriculturii insulare

Agricultura și industria alimentară sunt sectoare importante pentru economiile insulare ale Uniunii. Agricultura, silvicultura și pescuitul reprezintă 2,7 % din valoarea lor adăugată brută (VAB), față de 1,6 % din VAB totală în UE-27. Sectorul lor alimentar este, de asemenea, mai important decât cel de pe continent, reprezentând 19 % din gradul de ocupare a forței de muncă în industrie, față de 13 % la nivelul UE.

Importanța națională a insulelor în agricultură este cea mai mare în Grecia și Italia, mai ales datorită celor trei insule mari (Sardinia, Sicilia și Creta). Sicilia și Sardinia realizează peste jumătate din valoarea producției agricole insulare din UE; Creta, insulele Azore și Reunion realizează 5-10 %.

Pe baza cifrei de 572 000 de ferme în regiunile insulare NUTS 2 din UE în 2011, obținută în cadrul anchetei privind structura exploatațiilor agricole, numărul total de ferme insulare poate fi estimat la aproximativ 600 000. Producția lor agricolă totală a fost estimată la 11,4 miliarde EUR pe an.

Agricultura insulară se confruntă cu următoarele **provocări structurale**:

- suprafața agricolă per fermă este mai mică decât media pentru UE;
- fermele insulare se caracterizează printr-o utilizare mai puțin intensivă a forței de muncă decât cele de pe continent;

---

⁸ http://www.scb.se/Pages/PressRelease_275646.aspx.

- izolarea implică cheltuieli de transport mai mari (factorii de producție pot costa de două până la de trei ori mai mult decât pe continent);
- numărul limitat de locuitori limitează diversitatea producției și, astfel, gradul de concurență locală;
- depopularea poate duce la pierderea de cunoștințe specifice;
- producția este adesea specializată și, prin urmare, este mai sensibilă la șocuri în economia internațională;
- aprovizionarea cu apă și cu energie, precum și gestionarea deșeurilor pot avea efecte negative asupra agriculturii insulare.

Părțile interesate au susținut că aceste provocări au, în fapt, un impact pozitiv asupra calităților/caracteristicilor produselor insulare și asupra metodelor locale de producție. Producția agricolă pe insule exploatează caracteristicile locale, ceea ce favorizează calitatea, existând legături strânse între producția primară, prelucrare și comercializare, care sunt realizate la standarde foarte înalte, pe baza cunoștințelor tradiționale. În plus, izolarea deosebită a unor insule a contribuit la îmbunătățirea tehnicilor de prelucrare locale.

2.2. Producția agricolă pe insule

Două **grupe de produse** majore predomină: fructele/legumele și culturile specializate, cum ar fi măslinii și vița de vie. Valoarea producției totale pentru aceste două grupe reprezintă 4,7 % și 3,6 % din totalul pentru UE în respectivele sectoare și aproape 60 % din valoarea totală a producției agricole a insulelor din UE, față de doar 30 % în întreaga UE.

Fermele insulare sunt specializate mai ales în horticultură. Cu unele excepții (ex. cerealele în Sicilia și trestia de zahăr în unele insule tropicale), cerealele și culturile arabile sunt sub-reprezentate, în comparație cu UE în general.

Producția animală pe insule se caracterizează prin importanța fermelor specializate în creșterea oilor și a caprelor. Valoarea producției de carne de oaie și de capră este de trei ori mai mare pe insule decât media pentru UE.

Totuși, opiniile statelor membre și ale părților interesate sunt împărțite în ceea ce privește **specificitatea caracteristicilor produselor insulare**.

Unii consideră că produsele insulare au caracteristici specifice care se datorează:

- cunoștințelor tradiționale;
- condițiilor climatice deosebite care influențează maturarea, prelucrarea și transportul; și
- naturii materiilor prime de proveniență locală.

Aceste caracteristici specifice sunt considerate ca fiind direct legate de tradiții, de expertiză, precum și de rețete transmise din generație în generație și de condițiile unice aplicabile cultivării locale și creșterii speciilor indigene.

Alții argumentează că este dificil să se demonstreze specificitatea produselor insulare în raport cu produsele provenind din zonele de coastă continentale, susținând că ele nu au nicio

caracteristică specifică care depinde de prelucrarea lor pe o insulă în afară de originea *per se*. Nu există exemple de prelucrare care trebuie să se realizeze neapărat pe o insulă și ar putea fi chiar greșit să se considere că anumite etape ale producției, cum ar fi afumarea sau uscarea, sunt unice prin prisma climei insulei, deoarece s-ar putea ca aceasta să nu difere de cea de pe coasta continentală învecinată.

Concluzia aspectelor semnalate mai sus:

- Agricultura insulară are o serie de caracteristici comune, dar acestea se referă în principal la **provocările structurale** mai degrabă decât la specificitățile reflectate în produse. Aceste provocări sunt deja supuse unor măsuri diverse, cum ar fi Fondurile structurale, programele de dezvoltare rurală, sistemele de ajutoare directe în cadrul politicii agricole comune, politica în domeniul transporturilor, programele de cercetare, strategiile de dezvoltare locală, etc.
- Provocările structurale pot fi considerate ca având un impact pozitiv asupra **calităților/caracteristicilor** produselor insulare și asupra metodelor de producție (de exemplu, prin menținerea calității, a cunoștințelor și a materiilor prime, precum și prin îmbunătățirea tehnicilor de prelucrare locale).
- În timp ce combinațiile de factori naturali și umani pot determina caracteristici particulare ale produselor insulare, acestea sunt, în mod obișnuit, specifice unei **anumite insule**. Întrucât insulele sunt foarte diferite, pare nerealist să se identifice caracteristici specifice comune tuturor produselor sau cel puțin celor din anexa I care sunt destinate consumului uman.

3. SISTEMELE DE ETICHETARE EXISTENTE ÎN STATELE MEMBRE

În prezent, nu există niciun instrument juridic la nivel național sau al UE care să fie conceput specific pentru a proteja produsele provenind din produse insulare sau din agricultura insulară ca atare.

Următoarele aspecte vizează indirect comercializarea produselor agriculturii insulare și le protejează împotriva utilizării abuzive și a practicilor înșelătoare sau incorecte:

- sistemele de calitate ale UE, în particular:
  - denumirile de origine protejată (DOP) și indicațiile geografice protejate (IGP); și
  - regulamentele POSEI pentru agricultura din regiunile ultraperiferice⁹, care vizează, în principal, teritoriile insulare și care prevăd un sistem de calitate oficial al UE (în continuare denumit „simbol grafic RUP”¹⁰);
- normele de „drept comun”, de ex. sistemele de mărci comerciale ale UE și ale statelor membre, normele privind concurența neloială și normele generale vizând protecția

⁹ Regulamentul (UE) nr. 228/2013 al Parlamentului European și al Consiliului și Regulamentul (CE) nr. 793/2006 al Comisiei.

¹⁰ Conform expresiei din limba franceză: *régions ultra-périphériques* (regiuni ultraperiferice).

consumatorilor, precum și informațiile destinate consumatorilor referitoare la alimente de la nivelul UE și al statelor membre;

- o combinație de instrumente, precum sistemele de mărci colective regionale sau de mărci de certificare cu programele de calitate la nivelul UE (simbol, grafic RUP, DOP/IGP sau agricultura ecologică).

Câteva exemple de produse agricole sau alimentare etichetate cu o trimitere la insularitate au fost colectate într-un **inventar** de cazuri pe baza

- practicilor identificate în bazele de date cu mărci comerciale OAPI și OMPI;
- etichetele de pe piață;
- sistemele de calitate ale UE; și
- mărcile și inițiativele regionale colective.

Doar o mică parte conțin și se referă la mențiunea generică/orizontală „insular” și/sau la traducerea sale. Dintre cele 8 400 de mărci comerciale colectate privind produsele agroalimentare și băuturile, cele mai multe cazuri includ numele unei anumite insule și doar aproximativ 1 360 includ termenul „insular” ca atare sau traducerea sa, ceea ce reprezintă 16 % din toate mărcile comerciale colectate. Unele dintre acestea, de obicei însoțite de o mențiune geografică mai precisă de identificare a un anumit teritoriu insular, se referă cu adevărat la produse ale agriculturii insulare, dar 80 % (denumiri fanteziste, mărci comerciale etc.) nu se referă la astfel de produse.

Peste 85 % dintre etichetele inventariate se referă la un anumit teritoriu insular, precum și la originea produsului din acest anumit teritoriu insular sau arhipelag, de exemplu Sardinia, Azore, Madeira sau Martinica. Titularii de mărci comerciale sunt mai interesați în a transmite mesaje scurte și bine definite privind originea decât să menționeze în mod generic faptul că produsele lor care provin de pe o insulă.

Multe **mărci teritoriale** au fost înregistrate pentru produsele insulare din UE¹¹. Multe insule și/sau arhipelaguri au una sau mai multe mărci colective care, în același timp, îngreunează înțelegerea de către consumator. Aceste mărci se bazează pe mărci comerciale colective sau de certificare deținute de grupuri de părți interesate din domeniul privat, de autorități locale sau de parteneriate public-privat, toate fiind mărci semifigurate (adică, cu un nume și un simbol).

Simbolul grafic RUP este utilizat pentru a promova produsele de calitate foarte specifice din regiunile ultraperiferice ale UE. Aceste produse sunt supuse unor cerințe în ceea ce privește calitatea, tehnicile de cultivare, de producție sau de fabricație ori de prezentare și ambalare. Simbolul grafic este utilizat cel mai frecvent pentru bananele din Guadelupa, Martinica, Insulele Canare și Madeira, dar și pentru alte fructe (de ex., ananas și pepeni galbeni) și pentru legumele, florile și vinul din aceste regiuni.

DOP/IGP insulare reprezintă aproximativ 10 % din toate indicațiile geografice agroalimentare înregistrate în UE: la data de 1 octombrie 2013, pe insule au fost produse 118 din cele 1 158 de produse DOP/IGP. În cadrul sistemelor de calitate ale UE sunt de asemenea

---

¹¹ Multe insule și/sau arhipelaguri au una sau mai multe mărci comerciale colective, ceea ce poate constitui o sursă de confuzii pentru consumatori.

protejate 50 de nume de vinuri insulare. Astfel, totalul produselor DOP/IGP înregistrate originare din insulele UE este de 168. Produsele DOP/IGP reprezintă aproximativ 5 % din valoarea totală a producției agricole insulare din UE (raportul JRC).

Denumirile geografice se referă în principal la numele insulei în cauză (52 % din cazuri, cel mai frecvent Grecia, plus Sardinia, Corsica sau insulele Canare sau Baleare), uneori cu nume suplimentare (în special în cazul denumirilor din Creta, care, în general, oferă mai multe detalii cu privire la partea din insulă de unde provine produsul). În alte cazuri (32 %), denumirea se referă la o localitate de pe o insulă. Acesta este cazul pentru majoritatea denumirilor siciliene, dar și pentru altele, cum ar fi Stornoway din Hebridele exterioare, etc. În câteva cazuri (8 %), referirea se face la numele un arhipelag (de ex., Azore, Shetland, Orkney și Insulele Canare).

Opiniile colectate ale statelor membre/părților interesate și studiul privind simbolurile grafice DOP/IGP arată că:

- grupurile de producători nu comunică în mod sistematic originea insulară prin simbolurile lor grafice. Simbolurile grafice nu sunt, în mod normal, concentrate asupra insulei respective. De cele mai multe ori, sunt utilizate simboluri grafice fanteziste;
- sistemele DOP/IGP sunt modalitatea preferată de transmitere a specificității, a caracteristicilor particulare și a calității produselor insulare. Referirile se fac de obicei în mod specific la numele insulei în cauză, la localitatea sau la regiunea de origine;
- există puține exemple de utilizare a mențiunii generice „produse insulare” ca atare:
  - Danemarca (miere provenită de la albinele brune din insula Læsø, mere provenite din insula Fejø din Marea de Sud);
  - Finlanda („oaie Åland” sau „produs din arhipelag”); și
  - Țările de Jos („*Waddengoud*”);sau simbolurile grafice regionale colective create de autoritățile regionale din Madeira („produs din Madeira”) și Insulele Canare („*Tenerife Rural*”, „*Gran Canaria Calidad*”, „*Alimentos del Hierro*”).

Părțile interesate au furnizat, de asemenea, dovezi privind etichetarea înșelătoare sau „frauduloasă” a produselor agricole insulare (imitații ieftine oferite turiștilor) și au subliniat necesitatea de a proteja autenticitatea produselor agriculturii insulare din UE.

În rezumat, există multe DOP/IGP înregistrate pentru produsele din insulele UE, dar ele nu acoperă o proporție semnificativ mai mare de produse decât media din UE. De asemenea, există un mare număr de etichete private care se referă la o origine insulară, majoritatea făcând trimitere la teritoriul insulei specifice.

4. OPORTUNITATEA UNEI MENȚIUNI DE CALITATE FACULTATIVE

Mențiunile OQT sunt stabilite în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1151/2012 pentru a ajuta producătorii să comunice caracteristicile sau atributele prin care se adaugă valoare produselor lor agricole. Ele sunt definite la articolul 29 alineatul (1) din regulament ca:

- decurgând din caracteristicile „orizontale” ale uneia sau mai multor categorii de produse sau din cultivarea sau din atributele de prelucrare care se aplică într-o regiune specifică;
- adăugând valoare unui produs în raport cu cele similare; și
- având o dimensiune europeană.

4.1. Caracteristicile „orizontale” ale produselor sau ale practicilor agricole

Diversitatea geografică a insulelor din UE dă naștere unei producții semnificative și diversificate de produse agricole și alimentare, bazată în special pe culturi specializate (fructe, legume, cartofi, ulei de măsline și vin), dar și de produse de origine animală (carne de oaie și de capră și, într-o măsură mai mică, produse lactate și bovine).

Sectorul agroalimentar joacă un rol mult mai important în economia insulelor UE decât media la nivelul UE și, adesea, rămâne puternic legat de principala activitate economică: turismul. Multe insule au strategii de dezvoltare care implică „specializare inteligentă” pentru a exploata sinergiile între turism și sectorul local agroalimentar.

Priceperea de origine locală, tradițiile, bogăția capitalului natural și biodiversitatea locală în privința soiurilor specifice de plante și a raselor indigene specifice de animale, toate plasează sectorul agroalimentar printre factorii determinanți ai creșterii economice în insulele UE, în mod particular prin intermediul produselor de nișă cu valoare adăugată mare.

Cu toate că sunt frecvente în practicile agricole din insule în general, aceste elemente se manifestă în mod diferit în produse specifice pentru fiecare insulă și, prin urmare, nu se traduc neapărat în caracteristici „orizontale” comune tuturor produselor insulare considerate ca o categorie.

4.2. Valoarea adăugată

Deși toate insulele UE au caracteristici comune care ar putea fi transmise prin utilizarea pe etichetă a unei mențiuni generice, de exemplu „produs al agriculturii insulare”, percepțiile despre valoarea adăugată a unei astfel de etichetări par să fie mixte.

Atunci când își comercializează produsele alimentare, marea majoritate a producătorilor transmit conceptul de insularitate prin referire la o **anumită insulă** sau la un arhipelag. Nu există niciun exemplu referitor la o marcă comercială sau la un sistem de calitate care să cuprindă toate insulele, indiferent de poziția lor geografică exactă. Etichetele „orizontale” se utilizează pentru grupuri de insule mici, cum ar fi câteva insule daneze sau pentru „produse din arhipelag” (Finlanda), dar ele sunt încă departe de un sistem de etichetare generică orizontală privind agricultura insulară.

În plus, în unele cazuri, insulele sunt în concurență între ele, iar referirea la o anumită insulă este esențială pentru producătorii care doresc să se distingă pe piață.

4.3. Dimensiunea europeană

Insulele UE au caracteristici comune în ceea ce privește geografia, capitalul natural, uman și social, precum și dependența economică și politică de continent.

Potrivit modalităților de schimburi comerciale din „matricele de contabilitate socială” regionale elaborate de JRC-IPTS în 2005¹², aproximativ 60 %, în medie, din valoarea producției agricole a insulelor UE și 35 % din producția lor alimentară industrială este „exportată”, majoritatea în regiunea continentală a statului membru respectiv. Doar între 7 % (Madeira) și 18 % (Insulele Canare) din producția lor agroalimentară ajunge în alte state membre sau în țări terțe, dar aceste produse beneficiază deja de un sistem UE (simbolul grafic RUP).

5. CONCLUZIE

Cele mai multe dificultăți cu care se confruntă insulele din UE și sectoarele lor agricole sunt **structurale** și necesită în primul rând soluții structurale și răspunsuri politice, care sunt deja parțial în vigoare sub forma unor măsuri de politică regională și de dezvoltare rurală, pe de o parte, precum și sub forma unor subvenții pentru a compensa dezavantajele specifice, pe de altă parte.

Nu toate produsele agroalimentare insulare beneficiază de sistemele existente și de inițiativele publice sau private pentru îmbunătățirea calității și adăugarea de valoare pe piață. De exemplu, doar aproximativ 5 % (ca valoare) sunt vizate de DOP/IGP, iar simbolul grafic RUP, atunci când este utilizat, vizează produse specifice dintr-o regiune ultraperiferică, care îndeplinesc anumite cerințe. Pe de altă parte, multe standarde private au fost instituite, făcându-se referire adesea la o origine geografică specifică. Cu toate acestea, situația pare inegală între insulele din întreaga UE.

Argumentele în favoarea OQT „produs al agriculturii insulare” sunt următoarele:

- ca **instrument voluntar** prin care se impune o sarcină administrativă, de control și bugetară relativ ușoară, o OQT ar putea fi în beneficiul **unor producători la scară-mică**, în particular de pe insule mici care nu beneficiază de o scară suficientă pentru a se angaja și în alte instrumente de comercializare (cum ar fi mărci colective, de certificare și teritoriale, DOP/IGP și simbolul grafic RUP). Un astfel de instrument ar fi relevant doar pentru o mică parte din produsele insulare.
- pe lângă funcționarea ca **instrument de comunicare și de comercializare**, o OQT ar putea adăuga valoare unor produse ale agriculturii insulare, în particular în cazul în care statele membre trebuiau să se asigure că el este integrat cu sau legat de alte măsuri; și

Pe de altă parte:

- o OQT „produs al agriculturii insulare” ar putea **penaliza producătorii** deja angajați în sisteme de calitate prin punerea lor pe poziții de concurență. Există un risc de **diluare a inițiativelor existente** (mărci teritoriale, DOP/IGP, etc.) care sunt supuse unui control mai strict și/sau unei certificări și, prin urmare, unor costuri suplimentare;

---

¹² Mueller, M. și Ferrari, E. (2012), *Social Accounting Matrices and Satellite Accounts for EU-27 on NUTS 2 Level (SAMNUTS2)*, JRC Scientific and Policy Reports, EUR 25687 EN.

- inexistența în prezent a unor etichete generice pentru produsele insulare (etichetarea și promovarea se referă la **insule specifice**) indică faptul că termenul „insular” nu este considerat suficient de puternic sau de adecvat pentru a transmite consumatorilor mesaje cu caracter special. Singurul exemplu care se apropie de penetranța unui astfel de mesaj, simbolul grafic RUP, are un domeniu de aplicare limitat. O OQT ar putea periclita sistemele existente;
- deoarece majoritatea produsele insulare nu sunt exportate, ci vândute la nivel local sau în zona continentală a statului membru în cauză, se poate afirma că reglementarea mențiunilor de pe etichetă ar putea fi **soluționată mai bine la nivel de stat membru**;
- este posibil ca **gama** de produse potențial eligibile pentru OQT să fie **limitată sever** prin obligațiile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 în ceea ce privește sursele de materii prime, cerințele privind prelucrarea și limitarea la produsele din anexa I;
- **problemele structurale** cu care se confruntă insulele ar putea fi soluționate prin intermediul instrumentelor structurale existente.

Prezentul raport urmărește să ofere o analiză a faptelor, care să permită realizarea unei dezbateri prin care să stabilească dacă rezervarea unei noi mențiuni „produs al agriculturii insulare” este modalitatea optimă pentru a ajuta producătorii insulari să comunice mai bine caracteristicile care adaugă valoare produselor acestora.

Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să examineze prezentul raport și primește cu plăcere observațiile acestora.